

MULTIKULTURALIZMUS A KÖNYVTÁRBAN¹

A 2008-as esztendőt az Európai Unió a kultúrák közötti dialógus évévé nyilvánította azzal a céllal, hogy segítse az egymás közti megértést az egyes emberek közt, valamint a kultúra sokszínűségére neveljen.

Mit is értünk a kulturális dialógusok fogalma alatt? Véleményem szerint a fogalomról minél szélesebben kell gondolkodnunk. Végeredményben nemcsak az európai népek és nemzetek egymáshoz való közeledését jelenti, hanem az egész emberiségét. A különböző szemléletek, világnézetek és meggyőződések dialógusa. Nemcsak a politika és a politikai instrukciók ügye, hanem életforma, amelyet mindannyian és minden nap megalkotunk.

Mondjuk azt, hogy a kultúrák közti dialógus életforma. Azt is jelenti, hogy napjaink alkotó része. Nemcsak beszélünk róla, hanem megéljük is és ezt tudatosítjuk kortársainkban éppen úgy, mint az utánunk következő nemzedékkel. Ezért nagy érdeme a mai tanácskozást szervező kolléganőknek, hogy ráéreztek a probléma lényegére, időszerűségére. Az EU elnökségünk alatt ez a téma a harmadik oszlop. A parlamenti oktatási – kulturális bizottság is a napokban ismertette a témáról a téziseit. Tehát soha jobbkor, éppen időben.

A multikulturális nevelés kérdése nem új fogalom. Inkább csak újra felfedezett és újra értelmezett kifejezés, amelynek minden eddiginél nagyobb aktualitása van a XXI. században.

A multikulturális nevelés aktualitása abban a pillanatban született, amikor különböző kultúrák elterjedtek a világban, és addig tart, amíg ezek megmaradnak. Nemcsak a nyelvek tanulását, nemcsak a kultúrák passzív egymás mellett élését, hanem azok aktív együttműködését, egymás segítségét, a tapasztalatok kölcsönös cseréjét jelenti.

A másság elfogadása az emberek közti együttműködéshez vezet, segít legyőzni az ismeretlen határait és erősíti - nem pedig lerombolja – a mi identitástudatunkat, ahogy tévesen gondolnánk. A másságról tanultak nagyobb toleranciához, egymás közti megértéshez vezetnek az emberek közt, a népek közt, sőt nemzetiség és többségi nemzet együttélése nélkül el nem képzelhető.

És miért éppen a könyvtár, a könyvek világa nyújt a multikulturális neveléshez sok lehetőséget? Mert éppen a könyvek tartalmazzák azt a felmérhetetlen nagy tudáshalmazt, amit az *emberiség* az évezredek során felfedezett, megalkotott, birtokba vett. És itt jut a könyvtárosoknak a nemes feladat: kézen fogni a tanulókat, vezetgetni, kalauzolni a tudás világában úgy, hogy egyéb erkölcsi értékek mellett elsajátítsák a multikultúra elemeit is, jelenjenek meg azok a különböző végén a világnak, más-más földrajzi környezetben és mindezek az elemek csak a kulturális értelmezés és életkeretek megértése után kapnak értelmet. Ennek megértése-megértetése a könyvtáros feladata és ez nem is kevés.

Nagyon jó tanácskozást kívánok a kedves kollégáknak és azt, hogy legyenek a multikulturális nevelés igazi közvetítői, szószólói, zászlóvivői.

Pozsonc Mária

¹ Elhangzott „A kultúrák közötti kommunikáció és dialógus – a muravidéki kétnyelvű iskolai könyvtárak és partnerkapcsolataik” című tanácskozáson, 2007. december 7-én Lendván.